

Globalna politika o suzbijanju korupcije

Opća globalna politika na snazi od 31. ožujka 2020. u skladu s odobrenjem Upravnog odbora društva CEMEX, S.A.B. de C.V. od 30. listopada 2019.

Sva prava pridržana.

Nijedan dio ovog dokumenta ne smije se reproducirati, u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, bez pisanih odobrenja društva CEMEX.

Sadržaj

I.	Poruka našeg glavnog izvršnog direktora	3
II.	Svrha.....	4
i.	Resursi za praćenje usklađenosti i etike	5
ii.	Uvjeti izvješćivanja	5
iii.	Postupci rješavanja pritužbi putem linije EHTOSLine	5
III.	Definicije.....	6
IV.	Pregled ključnih zakona o suzbijanju korupcije	9
i.	Zakon o sprječavanju korupcije u inozemstvu („FCPA“).....	9
ii.	Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja („UKBA“).....	9
iii.	Konvencija OECD-a o suzbijanju podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama	10
V.	Interakcija s državom	10
i.	Opća načela	10
ii.	Posebne upute (nepotpune)	11
VI.	Zabrana podmićivanja državnih dužnosnika	12
i.	Neformalna plaćanja.....	12
ii.	Darovi i znakovi pažnje za državne dužnosnike.....	13
VII.	Primanje mita u gospodarskom poslovanju	15
VIII.	Sukob interesa	15
i.	Nezakonite provizije	15
IX.	Darovi i znakovi pažnje drugim trećim stranama (nevladinim dužnosnicima).....	15
i.	Davanje darova ili gostoprimestava	15
ii.	Prihvaćanje darova ili gostoprimestava.....	16
X.	Donacije	17
XI.	Donacije političkim strankama i dužnosnicima	17
XII.	Treće strane.....	17
i.	Opće smjernice.....	18
ii.	Agenti ili predstavnici društva CEMEX.....	19
iii.	Sporne situacije	19
iv.	Pisani ugovor	20
v.	Postupak plaćanja	21
XIII.	Zajednički pothvati	21
XIV.	Računovodstvene kontrole, postupci i evidencije	22
XV.	Izmjene i ažuriranja Politike	23
XVI.	Zaključci.....	23
Prilog I.: Izjava o usklađenosti treće strane	24	
Prilog II.: Obrazac za potvrdu primitka Globalne politike za borbu protiv korupcije	25	
Prilog III.: Pregled alata za suradnju s državom	26	
Globalna politika za borbu protiv korupcije – unutarnje kontrole	27	
i.	Kontrola 1.: rješavanje pritužbi zaprimljenih putem bilo kojeg službenog kanala utvrđenog u Etičkom kodeksu društva CEMEX;	27
ii.	Kontrola 2.: Alat za odobrenje suradnje s državom.....	27
iii.	Kontrola 3.: Praćenje i ažuriranje Globalne politike za borbu protiv korupcije	28
iv.	Kontrola 4.: Izvješće o plaćanjima tijelima javne vlasti	28
v.	Kontrola 5.: Darovi i znakovi pažnje drugim trećim stranama (nevladinim dužnosnicima) – kontrola primatelja ili korisnika	28

I. Poruka našeg glavnog izvršnog direktora

U društvu CEMEX S.A.B. de C.V., njegovim podružnicama i povezanim društvima predani smo poslovanju u skladu sa sadržajem svih primjenjivih zakona, pravila i propisa te u skladu s najvišim etičkim standardima. Nastojimo poslovati transparentno i s integritetom te osigurati da sve transakcije budu u skladu sa svim primjenjivim zakonima u cilju suzbijanja korupcije i podmićivanja. To uključuje standard nulte tolerancije prema davanju mita ili nepripadajuće provizija svih vrsta, bilo da se radi o državnim službenicima ili privatnom sektoru. Osim toga, posvećeni smo održavanju točnih i potpunih poslovnih knjiga i evidencija te opsežne unutarnje računovodstvene kontrole.

Ova Globalna politika o suzbijanju korupcije namijenjena je svim podružnicama i povezanim društvima, sadašnjim zaposlenicima i novozaposlenim osobama, službenicima, direktorima i trećim osobama koje posluju s nama. Svatko je dužan pročitati ovu Politiku, sudjelovati na potrebnim obukama te povremeno potvrditi da se nije i neće upustiti u koruptivno ponašanje.

U društvu CEMEX dajemo prioritet suzbijanju korupcije i podmićivanja u cijelokupnom poslovanju i od svih vas očekujemo da sudjelujete u tom važnom procesu.

Ova Politika bit će dostupna i na mrežnom mjestu društva CEMEX.

Fernando A. Gonzalez Olivieri
Glavni izvršni direktor

II. Svrha

Cilj je ove Globalne politike suzbijanja korupcije (u dalnjem tekstu „Politika”) osigurati da društvo CEMEX, S.A.B. de C.V., njegove podružnice i povezana društva (u dalnjem tekstu zajedno „CEMEX”), direktori, službenici, zaposlenici (u dalnjem tekstu zajedno „zaposlenici društva CEMEX”) i treće strane postupaju u skladu sa svim primjenjivim zakonima u cilju suzbijanja korupcije, uključujući, među ostalim, Zakon SAD-a o sprječavanju korupcije u inozemstvu („FCPA”), Konvenciju Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj o suzbijanju podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama („Konvencija OECD-a”), Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja iz 2010. („Zakon o zabrani podmićivanja”) i slične zakone o suzbijanju podmićivanja i korupcije na snazi u zemljama u kojima društvo CEMEX posluje i obavlja poslovnu djelatnost (zajedno „Zakoni o suzbijanju korupcije”).

Jedan od glavnih ciljeva društva CEMEX jest osigurati da se poslovanje uvijek obavlja vrlo etično i pošteno. Društvo CEMEX primjenjuje standard nulte tolerancije prema ponašanjima koja krše bilo koji zakon o suzbijanju korupcije. Kršenja bilo kojih primjenjivih zakona o suzbijanju korupcije mogu dovesti do kaznenog progona i/ili izricanja građanskopravnih sankcija. Društvo CEMEX neće platiti nikakvu novčanu kaznu izrečenu zaposlenicima društva CEMEX ili trećim stranama kao rezultat kršenja bilo kojeg zakona o suzbijanju korupcije ili ove Politike. Osim toga, bilo koje kršenje ove Politike može dovesti do stegovnih mjeru, do uključivo raskida ugovora o radu ili drugih odgovarajućih korektivnih ili kaznenih mjeru u skladu s okolnostima.

S druge strane, društvo CEMEX potpuno će podržati sve zaposlenike društva CEMEX ili treće strane koje odbiju upustiti se u ponašanje koje bi ugrozilo etička načela i ugled društva CEMEX. Društvo CEMEX stoga potiče prijavljivanje i/ili upozoravanje u dobroj vjeri na svako kršenje ove Politike ili zakona o suzbijanju korupcije i strogo zabranjuje osvetu protiv bilo kojeg pojedinca koji to prijavi. Takva osveta bila bi osnova za stegovnu mjeru, uključujući mogućnost raskida ugovora o radu.

Ovu Politiku treba pročitati zajedno s našim Kodeksom etičkog i poslovnog ponašanja („Naš kodeks”) te svim drugim primjenjivim politikama i postupcima kojima zaposlenici društva CEMEX i treće strane podliježu. Ova Politika ima prednost pred svim lokalnim ili regionalnim politikama, postupcima ili praksama koje nisu u skladu s uvjetima ove Politike. Međutim, kada je lokalni zakon, postupak, kontrola, smjernica ili praksa stroža od ove Politike, prednost se daje strožim lokalnim zahtjevima.

Ova Politika primjenjuje se na sve zaposlenike društva CEMEX, neovisno o njihovom mjestu boravka ili obavljanja posla i odnose s trećim stranama nad kojima društvo CEMEX ima kontrolu, uključujući zajednička ulaganja, kao i sve agente, savjetnike, poslovne partnere i druge predstavnike trećih strana kada djeluju u ime društva CEMEX.

Od zaposlenika društva CEMEX očekuje se da se pridržavaju ove Politike, sudjeluju na obukama u cilju stjecanja znanja usmјerenih na suzbijanje korupcije te prenesu načela utvrđena ovom Politikom svojim kolegama i poslovnim partnerima. Osim toga, zaposlenici društva CEMEX svake dvije godine moraju predočiti potvrdu o usklađenosti s borbom protiv korupcije.

Prije ostvarivanja poslovnog odnosa s društvom CEMEX, sve treće strane moraju potpisati našu Izjavu o usklađenosti treće strane i moraju biti registrirane u našoj glavnoj bazi podataka.

Pitanja o ovoj Politici ili o tome je li određena aktivnost dopuštena potrebno je uputiti direktoru za korporativnu usklađenost ili regionalnim službenicima za usklađenost ili ih podnijeti putem naše linije ETHOSLine.

i. Resursi za praćenje usklađenosti poslovanja i etike

Društvo CEMEX predano je sprječavanju, prepoznavanju i otklanjanju problema vezanih uz usklađenost poslovanja. U skladu s time, društvo CEMEX svojim je zaposlenicima, a u određenim slučajevima i javnosti, u Centru za politike stavilo na raspolaganje, među ostalim, sljedeće resurse:

- naš kodeks;
- globalnu politiku o trgovanjenu na temelju povlaštenih informacija;
- globalnu politiku o transakcijama s povezanim osobama;
- liniju za etiku (ETHOSLine), koja je javnosti dostupna na mrežnom mjestu društva CEMEX;
- globalnu politiku protiv zabranjenih sporazuma;
- sve druge relevantne politike.

ii. Uvjeti izvješćivanja

Ako zaposlenici društva CEMEX znaju za ili sumnjaju u kršenje primjenjivih zakonskih ili podzakonskih akata o suzbijanju korupcije, ove Politike ili bilo koje druge relevantne politike, dužni su te činjenice odmah prijaviti putem linije ETHOSLine ili direktoru za korporativnu usklađenost i/ili regionalnim službenicima za usklađenost, lokalnim odjelima za pravne poslove ili lokalnom odboru ETHOS-a i sačuvati dokaz da je problem prijavljen. Nijedan zaposlenik društva CEMEX ili treća strana neće biti izloženi osveti zbog prijave u dobroj vjeri stvarnog kršenja ili sumnje na kršenje ove Politike ili bilo kojeg zakona o suzbijanju korupcije.

U skladu sa zakonskim obvezama i ovdje utvrđenim postupcima izvršenja, društvo CEMEX će, u mjeri u kojoj je to razumno moguće, čuvati povjerljivost identiteta svake osobe koja prijavi u dobroj vjeri bilo koje stvarno kršenje ili sumnju na kršenje ove Politike ili primjenjivih zakona o suzbijanju korupcije. Nijedan zaposlenik društva CEMEX neće biti otpušten s radnog mjesta, premješten na niže radno mjesto, suspendiran, uznemiravan ili diskriminiran samo zato što je prijavio u dobroj vjeri bilo koje stvarno kršenje ili sumnju na kršenje ove Politike ili primjenjivih zakona o suzbijanju korupcije.

Iako se prijavljivanjem vlastitih kršenja pojedinci ne mogu zaštititi od stegovnih mjera ili kazni određenih mjerodavnim zakonom, samoprijavljanje se može, u odgovarajućim okolnostima i u skladu s primjenjivim zakonima, smatrati olakšavajućim čimbenikom u bilo kojoj stegovnoj mjeri.

iii. Postupci rješavanja pritužbi putem linije EHTOSLine

Sva prijavljena kršenja zakona ili pritužbe odmah će se istražiti i smatrati će se povjerljivima u mjeri u kojoj je to razumno moguće. Postupak rješavanja pritužbi zaprimljenih putem linije ETHOSLine:

1. Nakon zaprimanja pritužbe povezane s suzbijanjem korupcije ili podmićivanja putem linije ETHOSLine, zaprimatelj upućuje pritužbu direktoru za korporativnu usklađenost ili regionalnim službenicima za usklađenost na pregled i rješavanje. Ako su direktor za usklađenost ili regionalni službenici za usklađenost u sukobu interesa zbog pritužbe, izuzimaju se iz slučaja i upućuju pritužbu Revizorskemu odboru društva CEMEX.
2. Direktor za korporativnu usklađenost ili regionalni službenici za usklađenost zatim provode inicijalno prikupljanje činjenica te o postupku obavještavaju (i) direktora za korporativnu usklađenost ako je postupak prikupljanja činjenica proveo regionalni direktor za usklađenost ili (ii) voditelja Odjela za procjenu postupaka društva CEMEX ako je postupak prikupljanja činjenica proveo direktor za korporativnu usklađenost, u oba slučaja na povjerljiv način.
3. Zatim, ako to bude opravdano na temelju preliminarnog i povjerljivog prikupljanja činjenica, direktor za korporativnu usklađenost ili regionalni službenici za usklađenost imenuju službeni istražiteljski tim unutar Odjela za praćenje usklađenosti.
  - a. Ovisno o opsegu predmetne pritužbe, istražiteljski tim mogu činiti članovi samog Odjela za praćenje usklađenosti (pravni poslovi) i/ili vanjski savjetnici koje je imenovao direktor za korporativnu usklađenost ili regionalni službenik za usklađenost.
4. Istražiteljski tim provest će istragu, prikupljajući dokaze iz unutarnjih i vanjskih izvora prema potrebi.
5. Istražiteljski tim predstavit će rezultate i preporuke korektivnih mjera Odjelu za praćenje usklađenosti poslovanja (pravni poslovi) društva CEMEX te, u svim slučajevima, direktoru za korporativnu usklađenost i voditelju Odjela za procjenu postupaka u društvu CEMEX, koji će zatim pregledati rezultate i donijeti odluku o korektivnim mjerama po potrebi.
6. Po potrebi, problemi će se rješavati na razini Upravnog odbora društva CEMEX ili Revizorskog odbora društva CEMEX.

Nužno je da osobe koje prijavljuju kršenja ne provode vlastita preliminarna istraživanja, do te mjere da ova Politika zabranjuje osobi koja prijavljuje kršenje provedbu vlastitih uvodnih istraživanja. Istraživanja navodnih kršenja mogu uključivati složena pravna pitanja i stoga, kada bi osoba koja je prijavila kršenje djelovala samostalno, bez odgovarajućeg vodstva, mogla bi ugroziti integritet istrage te naštetiti sebi i društvu CEMEX.

Jedine su osobe koje smiju provoditi vlastita preliminarna istraživanja su direktor za korporativnu usklađenost, regionalni službenici za usklađenost i globalni voditelj odjela za procjenu postupaka društva CEMEX, a posebice, među ostalim, istraživanja vezana uz bilo koje članove osoblja koje se bavi usklađivanjem, Upravnog odbora, Revizorskog odbora i Izvršnog odbora društva CEMEX.

III. Definicije

„**Zakoni o suzbijanju korupcije**” uključuju, među ostalim, Zakon SAD-a o sprječavanju korupcije u inozemstvu („FCPA”), Konvenciju Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj o suzbijanju podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama („Konvencija OECD-a”), Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja iz 2010. („Zakon o zabrani podmićivanja”) i slične zakone o suzbijanju korupcije i podmićivanja koji su na snazi u zemljama u kojima društvo CEMEX posluje i obavlja poslovnu djelatnost.

„**Bilo što od vrijednosti**” uključuje, među ostalim: novac i novčane ekvivalentne (npr. čekove, platne naloge, darovne kartice itd.), zalihe, proizvode, sirovine, popuste na proizvode i usluge

koje nisu lako dostupne javnosti, darove, obroke, razonodu, putovanja, smještaj, donacije političkim strankama i dužnosnicima i bilo što drugo od materijalne ili nematerijalne vrijednosti (npr. osobnu uslugu, ponudu za posao, donacije, preuzimanje ili oprost duga ili upotrebu opreme).

„**Posao**“ uključuje, među ostalim: dodjelu ugovora, utjecanje na postupak nabave, zaobilazeњe pravila o uvozu proizvoda, dobivanje pristupa javno ne objavljenim informacijama o natječaju, izbjegavanje poreza ili kazni, utjecanje na presude u parnicama ili mjere izvršavanja, ostvarivanje izuzeća od propisa i izbjegavanje prekida poslovne suradnje.

„**BSO**“ odnosi se na Organizaciju za poslovne usluge i Organizaciju za globalne usluge koje su, među ostalim, odgovorne za pružanje poslovnih usluga ili transakcija operacijama društva CEMEX u provođenju kontrola unutar organizacije.

„**Revizijski odbor društva CEMEX**“ odnosi se na Revizijski odbor društva CEMEX, S.A.B. de C.V. koji je odgovoran za (i) ocjenjivanje naših unutarnjih kontrola i postupaka te prepoznavanje nedostataka, (ii) provođenje korektivnih i preventivnih mjera kao odgovora na bilo koju neusklađenost s našim operativnim i računovodstvenim smjernicama i politikama, (iii) ocjenjivanje rada naših vanjskih revizora, (iv) opisivanje i vrednovanje nerevizorskih usluga koje obavlja naš vanjski revizor, (v) provjeru finansijskih izvješća društva CEMEX, S.A.B. de C.V., (vi) procjenu učinaka bilo kojih izmjena računovodstvenih politika odobrenih tijekom bilo koje fiskalne godine, (vii) nadgledanje mjera donesenih na temelju bilo kojih opažanja dioničara, direktora, izvršnih direktora ili zaposlenika društva CEMEX, S.A.B. de C.V. ili bilo koje treće strane u pogledu računovodstva, unutarnjih kontrola te unutarnje i vanjske revizije, kao i bilo kojih pritužbi o nepravilnostima u upravljanju, uključujući anonimne i povjerljive metode za rješavanje problema zaposlenika i (viii) analizu rizika koje su utvrdili neovisni revizori, računovodstvo, unutarna kontrola i odjeli za procjenu postupaka društva CEMEX, S.A.B. de C.V.

„**Upravni odbor društva CEMEX**“ odnosi se na Upravni odbor društva CEMEX, S.A.B. de C.V. koji je odgovoran za nadzor nad cijelokupnim poslovanjem društva CEMEX.

„**Zaposlenici društva CEMEX**“ uključuju članove Upravnog odbora, članove ostalih odbora, rukovoditelje, direktore, službenike, zaposlenike i pripravnike.

„**Odjel za praćenje usklađenosti poslovanja**“ odnosi se na tim koji čine direktor za korporativnu usklađenost, bilo koji regionalni službenici za usklađenost i drugi lokalni ili regionalni odvjetnici i njihovi zaposlenici zaduženi za praćenje usklađenosti poslovanja, čija je dužnost osigurati usklađenost poslovanja i poduzetih radnji s primjenjivim međunarodnim zakonima i propisima, internim politikama, smjernicama, postupcima i kontrolama.

„**Usklađenost poslovanja za subjekte**“ odnosi se, od datuma ove Politike, na sustav provjere trećih strana koji upotrebljava društvo CEMEX, a koji uspoređuje glavnu bazu podataka o trećim stranama društva CEMEX sa službenim popisima subjekata na koje se primjenjuju sankcije različitih organizacija i tijela, uključujući, među ostalima, Popise i programe sankcija američkog Ureda za kontrolu strane imovine (OFAC), popise meksičkog Ureda glavnog tužitelja (FGR), popise meksičke Porezne uprave (SAT) ili bilo kojeg drugog sustava koji bi društvo CEMEX moglo upotrebljavati u tu svrhu u budućnosti.

„**ETHOSLine**“ odnosi se na jedan od službenih kanala za prijavljivanje društva CEMEX, kojim upravlja neovisni dobavljač. Zaposlenici društva CEMEX, treće osobe i bilo koja osoba s pritužbom može uputiti svoju pritužbu ili prijaviti bilo koju sumnju ili stvarni slučaj neprimjerenog

ponašanja bez straha od osvete ili odmazde. Liniji ETHOSLine može se pristupiti putem našeg službenog mrežnog mjesta, intraneta Shift ili telefonske linije ETHOS-a.

„Neformalno plaćanje“ (ili „plaćanje radi ubrzavanja postupka“ ili „podmazivanje“) odnosi se plaćanja manjih novčanih iznosa državnim službenicima radi ubrzavanja izvršavanja rutinskih nepovjerljivih državnih radnji na koje poduzeće ima zakonsko pravo (npr. plaćanje manjeg novčanog iznosa nižem sudskom službeniku radi dobivanja preslika pravnih spisa).

„Dar“ ili „znak pažnje“ odnosi se na bilo što od vrijednosti uključujući, među ostalim, promidžbene predmete, marketinške predmete sa zaštitnim znakom ili logotipom društva CEMEX, obroke, usluge, razonodu (npr. karte za koncert ili sportski događaj ili igranje golfa), putne troškove (npr. zrakoplovne karte, karte za vlak, autobusne karte i smještaj), zajmove, usluge ili bilo što drugo povezano s promidžbom proizvoda društva CEMEX ili izvršavanjem ugovora.

„Tijelo javne vlasti“ uključuje, među ostalim, nacionalne, savezne i lokalne vlasti, odjele, tijela, agencije i instrumente bilo koje vlasti, subjekte u vlasništvu ili pod nadzorom države, javne međunarodne organizacije i političke stranke.

„Alat za odobrenje suradnje s državom ili alat za suradnju s državom“ odnosi se na alat kojim upravlja Odjel za praćenje usklađenosti, a koji zaposlenicima društva CEMEX omogućava podnošenje zahtjeva za dobivanje odobrenja za suradnju s državnim dužnosnicima, politički izloženim osobama ili tijelima javne vlasti, dostupan na: <https://governmentinteraction.cemex.com/>.

„Državni dužnosnik“ ili **„politički izložena osoba“** uključuje, bez ograničenja, (i) bilo kojeg dužnosnika, službenika, zaposlenika, savjetnika ili agenta koji radi za ili je na bilo koji način povezan s bilo kojom državnom službom, vladom ili javnim tijelom, uključujući, bez ograničenja, bilo koji odjel, agenciju, tijelo pod nadzorom države ili bilo koju osobu koja obavlja svoju službenu dužnost, (ii) bilo kojeg direktora, službenika ili zaposlenika međunarodne organizacije, (iii) bilo koju političku stranku ili pridruženog dužnosnika ili zaposlenika, kandidata za obnašanje javne dužnosti. Ta definicija uključuje bivše državne dužnosnike i članove obitelji ili blisku rodbinu državnih dužnosnika ili politički izloženih osoba.

„Zajednički pothvat“ odnose se na bilo koji poslovni pothvat dviju ili više strana uključenih u jedan definirani projekt, koji obično uključuje dijeljenje resursa, kontrole, dobiti i gubitaka i koji može imati bilo koji od sljedećih oblika, uključujući, među ostalim, korporaciju, komanditno društvo, društvo s ograničenom odgovornošću, zakladu, udruženje ili drugi subjekt.

„Lobiranje“ se odnosi na svaku aktivnost čija je namjera utjecati na zakonodavstvo ili oblikovanje politika ili na postupak donošenja odluka kroz bilo koji oblik zagovaranja.

„Javna međunarodna organizacija“ jest organizacija u koju su učlanjene dvije ili više države (npr. Ujedinjeni narodi, Svjetska banka ili Međunarodni monetarni fond).

„Osjetljive transakcije“ obuhvaćaju široki spektar poslovnih odnosa koji se obično smatraju nezakonitim, neetičnim, nemoralnim ili štetnim za integritet poduzeća. Te transakcije obično imaju oblik nezakonitih plaćanja, provizija, darova znatne vrijednosti, mita ili isplata radi povoljnog utjecanja na donošenje određene odluke koje utječu na poslovanje poduzeća ili radi stjecanja osobne koristi.

„Politika” se odnosi na Globalnu politiku suzbijanja korupcije.

„Centar za politike” odnosi se na interni portal društva CEMEX (naš intranet nazvan Shift) na kojem svi zaposlenici mogu pronaći i pristupiti našim globalnim politikama i njihovim izmjenama ili bilo koji drugi portal koji društvo CEMEX može upotrebljavati ili namijeniti takvoj svrsi u budućnosti.

„Subjekt u vlasništvu ili pod nadzorom države” odnosi se na svaki subjekt u kojem (a) država ima vlasnički udio od 50 % ili više ili osigurava 50 % ili više kapitala subjekta ili (b) država ima manje od 50 % udjela i osigurava manje od 50 % kapitala, ali kontrolira poslovanje subjekta.

„Treća strana ili treće strane” uključuje, među ostalim: dobavljače, savjetnike, posrednike, izvođače, podizvođače, agente, podagente, carinske posrednike, špeditere, pružatelje logističkih usluga, distributere, predstavnike, poslovne partnere, partnere u zajedničkim potvratima ili poduzeća i pojedince s kojima društvo CEMEX ima poslovni ili komercijalni odnos ili koji na drugi način imaju izričitu ili podrazumijevanu ovlast da djeluju u ime društva CEMEX.

IV. Pregled ključnih zakona o suzbijanju korupcije

Kršenje zakona o suzbijanju korupcije često zahtijeva dugotrajne i skupe istrage radi razjašnjavanja optužbi na kojima se kršenje temelji, narušava ugled poduzeća i može dovesti do isključivanja poduzeća kao mogućeg poslovnog partnera u poslovima s državom ili isključivanja iz dodjele sredstava od ulagatelja i vjerovnika. Može dovesti i do znatnih novčanih kazni te potencijalne zatvorske kazne za pojedince. U skladu s time, pridržavanje zakona o suzbijanju korupcije je obavezno i visoki je prioritet u društву CEMEX. Svaki zaposlenik društva CEMEX odgovoran je za to da razumije koji se zakoni ili propisi odnose na njegovo ponašanje i da se pridržava tih mjerodavnih zakona i propisa. Kada je lokalni zakon stroži od ove Politike, prednost ima stroži lokalni zakon.

i. Zakon o sprječavanju korupcije u inozemstvu („FCPA”)

FCPA je kazneni zakon Sjedinjenih Američkih Država koji zabranjuje ponudu, obećanje, davanje ili odobrenje davanja novca ili bilo čega od vrijednosti, bilo izravno ili neizravno, inozemnom tijelu javne vlasti, državnom dužnosniku ili bilo kome tko djeluje u ime javne međunarodne organizacije radi dobivanja ili zadрžavanja posla ili osiguravanja neprimjerene poslovne prednosti.¹ Pored toga, FCPA od poduzeća zahtijeva da (1) vode točne poslovne knjige i evidencije koje odražavaju njihove transakcije i raspolaaganje imovinom te da (2) održavaju pouzdan i primjerен sustav unutarnje računovodstvene kontrole.

Kazne za kršenje FCPA-a mogu biti značajne. Na primjer, korporacije mogu biti novčano kažnjene, isključene iz sudjelovanja u javnim natječajima, prisiljene vratiti ostvarenu dobit i/ili se od njih može zahtijevati angažiranje osobe za praćenje usklađivanja poslovanja, a pojedinci mogu dobiti novčanu i/ili zatvorsku kaznu.

ii. Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja („UKBA”)

---

¹ Napomena: Podmićivanje u gospodarskom poslovanju u Sjedinjenim Američkim Državama obuhvaćeno je drugim domaćim zakonima.

Osim FCPA-a, zakoni o suzbijanju korupcije postoje i u drugim područjima nadležnosti u kojima društvo CEMEX posluje, kao što je Zakon o zabrani podmićivanja u Ujedinjenoj Kraljevini koji kriminalizira podmićivanje javnih dužnosnika i fizičkih osoba. Zakon o zabrani podmićivanja nameće odgovornost korporacija koje propuste spriječiti mito povezane osobe. Zakon o zabrani podmićivanja kriminalizira i primanje mita. Gotovo sve može predstavljati mito u smislu Zakona o zabrani podmićivanja, uključujući plaćanja, povlastice i druge prednosti, bilo finansijske ili nefinansijske prirode, i bez obzira na to je li ostvarena prednost bila njihova svrha.

Kao i FCPA, Zakon o zabrani podmićivanja obuhvaća vrlo široko područje nadležnosti i primjene. Podmićivanje može biti predmet kaznenog progona prema Zakonu o zabrani podmićivanja ako se bilo koji čin ili propust koji je sastavni dio kaznenog djela (i) dogodi u Ujedinjenoj Kraljevini ili (ii) ga počini osoba koja ima „blisku vezu“ s Ujedinjenom Kraljevinom, kao što je državljanstvo, prebivalište ili sjedište. Nadzorna tijela isto tako mogu pokrenuti postupak u skladu sa Zakonom o zabrani podmićivanja protiv poduzeća zbog neprimjerenog postupanja trećih strana, kao što su zaposlenici. To znači da društvo CEMEX i njegovi pojedinačni zaposlenici mogu odgovarati za kazneno djelo podmićivanja u Ujedinjenoj Kraljevini, čak i ako se zaposlenik sudjeluju u mitu sa stranom osobom u inozemstvu.

iii. Konvencija OECD-a o suzbijanju podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama

Ovaj međunarodni ugovor poznat je i pod nazivom Konvencija OECD-a o suzbijanju podmićivanja, a svrha mu je smanjiti političku korupciju i poslovni kriminal u zemljama u razvoju poticanjem uvođenja sankcija za podmićivanje u međunarodnim poslovnim transakcijama. Među 44 zemlje potpisnice nalaze se Kolumbija, Francuska, Njemačka, Meksiko, Rusija, Španjolska, Ujedinjena Kraljevina i Sjedinjene Američke Države.

V. Interakcija s državom

i. Opća načela

Opća načela društva CEMEX uključuju, među ostalim, sve oblike suradnje zaposlenika, agenata ili predstavnika društva CEMEX s državnim dužnosnikom. Svi oblici suradnje moraju se odvijati s integritetom, pošteno, transparentno i profesionalno. Svi kontakti i komunikacija moraju biti izravni i transparentni te imati jasnu i dokumentiranu svrhu.

Kada zaposlenik društva CEMEX surađuje ili očekuje suradnju s državnim dužnosnicima, ne smije prisustovati sâm, već s njime mora biti barem još jedan zaposlenik društva CEMEX koji će evidentirati ili dokumentirati suradnju kako bismo u svakoj prilici u kojoj se ostvaruje kontakt bili transparentni, a suradnja uvijek mora biti u skladu s primjenjivim zakonima i/ili propisima.

Svaki oblik suradnje koji iziskuje trošak u obliku dara ili znaka pažnje moraju biti odobrene prije nego što se izvrše, od strane neposredno nadređenog, lokalnog odjela za pravne poslove i direktora sektora ili predsjednika uprave povezanog društva putem alata za suradnju s državom. Obavezno je obratiti se Odjelu za pravne poslove društva CEMEX u vezi sa svakom suradnjom koja nije predviđena nijednim zakonom, internom politikom ili poslovnom praksom.

Zastupnici i predstavnici društva CEMEX imaju obvezu otkriti, prije nego što ih društvo CEMEX angažira, hoće li imati bilo kakvu potencijalnu suradnju s državnim dužnosnicima i moraju se pridržavati ovdje navedenih smjernica.

ii. Posebne upute (nepotpune)

(i) *Suradnja s državnim dužnosnicima* – Prije bilo kojeg sastanka s državnim dužnosnikom koji iziskuje trošak, dar ili znak pažnje, zaposlenici društva CEMEX moraju prethodno zatražiti odobrenje za takvu suradnju putem alata za odobrenje suradnje s državom, prilikom čega je potrebno dati potrebno obrazloženje i dokumentaciju, te jasno opisati svrhu sastanka. Zaposlenik društva CEMEX koji je podnio zahtjev odgovoran je za dobivanje odgovarajućih odobrenja od neposredno nadređene osobe, lokalnog odjela za pravne poslove, direktora sektora ili predsjednika uprave povezanog društva putem alata za suradnju s državom.

(ii) *Kontakt s tijelima vlasti i organizacijama* – Svaka aktivnost zastupanja i predstavljanja koja podrazumijeva troškove povezane s darovima ili znakove pažnje u ime društva CEMEX zahtijeva prethodno odobrenje od neposredno nadređene osobe, lokalnog odjela za pravne poslove, direktora sektora ili predsjednika uprave povezanog društva putem alata za odobrenje suradnje s državom.

(iii) *Točne informacije* – Zaposlenici društva CEMEX moraju se pobrinuti da sva komunikacija i svi pruženi podaci budu točni i jasni. Zaposlenici društva CEMEX nikada ne smiju svjesno dovoditi u zabludu s informacijama koje pružaju.

(iv) *Lobiranje* – Društvo CEMEX nastoji održati zdrav i transparentan odnos s vlastima na područjima na kojima poslujemo, iznoseći svoja stajališta i primjedbe izabranim državnim dužnosnicima i donositeljima politika. Zaposlenici društva CEMEX moraju zatražiti prethodno odobrenje lokalnog odjela za pravne poslove za uskladivanje s lokalnim propisima u pogledu tog pitanja. Lobiranje je strogo regulirano u nekim područjima nadležnosti. Ako je lokalni zakon stroži od ovdje navedenih odredbi, tada se primjenjuje lokalni zakon.

Zastupnici i predstavnici društva CEMEX ne bi trebali obavljati nijednu aktivnost u ime društva CEMEX s namjerom lobiranja ili angažiranja skupina za stvaranje pritiska ili unajmljivanja vanjskih savjetnika da to učine, osim ako za to nemaju pisano odobrenje društva CEMEX.

(v) *Neprimjereni utjecaj* – Zaposlenici društva CEMEX nikada ne smiju, izravno ili neizravno ili putem posrednika ili zastupnika, nuditi ili obećavati bilo što vrijedno državnom dužnosniku ili tijelu vlasti radi dobivanja informacija, utjecaja na postupke donošenja odluka, zadržavanja posla ili bilo koje druge neprimjerene pogodnosti od koje bi društvo CEMEX imalo koristi koje mu ne pripadaju po redovnom tijeku poslovanja. Zaposlenici društva CEMEX moraju izbjegavati poduzimanje bilo kakvih radnji ili ponašanje koje bi moglo ostaviti dojam ili izazvati sumnju u neprimjereni utjecaj.

(vi) *Uvođenje u posao i zapošljavanje državnih dužnosnika ili bivših državnih dužnosnika* – Društvo CEMEX ne zapošljava i ne uvodi u posao treće strane koje trenutačno imaju status državnih dužnosnika.

Prije zapošljavanja ili uvođenja u posao tijela javne vlasti ili bivšeg državnog dužnosnika, zaposlenici društva CEMEX moraju dobiti pisano odobrenje Odjela za praćenje usklađenosti. Lokalni zakoni i druge primjenjive interne politike društva CEMEX moraju se poštovati radi pravilnog nadzora nad tijelima javne vlasti ili bivšim državnim dužnosnicima koji su zaposleni ili uvedeni u posao. Ako direktor za korporativnu usklađenost ili regionalni službenici za usklađenost to smatraju potrebnim, odgovarajući zaposlenik društva CEMEX mora pribaviti pismo od odgovarajućeg bivšeg državnog dužnosnika ili tijela javne vlasti kojim se potvrđuje da nemaju

ograničenje za zapošljavanje ili uvođenje u posao u društву CEMEX te da takvo zapošljavanje ili uvođenje u posao neće predstavljati nikakav sukob interesa ili nepravednu prednost za društvo CEMEX.

VI. Zabrana podmićivanja državnih dužnosnika

Iako zakoni o suzbijanju korupcije zabranjuju osjetljive transakcije i koruptivna plaćanja državnim dužnosnicima, ne zabranjuju poduzeću da posluje s vlastima, agencijama i subjektima ili institucijama pod nadzorom države. Poslovne aktivnosti društva CEMEX često zahtijevaju izravno poslovanje s državnim subjektima i dužnosnicima koji djeluju u službenom svojstvu. Međutim, suradnje društva CEMEX s tijelima javne vlasti i dužnosnicima moraju se provoditi s najvećim integritetom, ne ostavljajući čak ni dojam neprimjerenosti.

Društvo CEMEX primjenjuje standard nulte tolerancije prema mitu i korupciji. Nijedan direktor, službenik ili zaposlenik društva CEMEX ili treća strana ne smije ni u kojem slučaju obećati, dati ili odobriti davanje novca ili bilo čega od vrijednosti bilo kojem državnom dužnosniku u bilo kojem od područja nadležnosti u kojima poslujemo ili bilo kojoj trećoj strani ako zna ili je svjestan vjerojatnosti da će novac ili vrijednost biti proslijeđena državnom dužnosniku s namjerom utjecanja na državnog dužnosnika u njegovom službenom svojstvu radi dobivanja ili zadržavanja posla ili osiguravanja poslovne prednosti za društvo CEMEX.

i. Neformalna plaćanja

Neformalno plaćanje ili „podmazivanje“ odnosi se na novčanu doznaku državnim dužnosnicima radi ubrzanja ili osiguranja izvršenja rutinskih državnih poslova. „Rutinski državni poslovi“ uključuju: izdavanje dozvola, licencija ili drugih dokumenata potrebnih za poslovanje u zemlji, obradu državnih dokumenata kao što su vize i radne dozvole, pružanje policijske zaštite te preuzimanja i dostave pošte, zakazivanje inspekcija povezanih s izvršavanjem ugovora ili inspekcija povezanih s tranzitom robe kroz zemlju, pružanje usluga telefonskih komunikacija, opskrbe električnom energijom i vodom, utovara ili istovara tereta i zaštitu pokvarljivih proizvoda ili robe od propadanja. Ne uključuje odluke državnog dužnosnika o dodjeli posla, nastavak postojećeg posla ili utjecanje na druge kako bi potaknuli dodjelu novog ili nastavak postojećeg posla.

Iako FCPA dopušta poticajna plaćanja u vrlo ograničenim okolnostima, zakoni mnogih zemalja ih zabranjuju, uključujući i Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja. Zaposlenici i predstavnici društva CEMEX ne smiju davati poticajna plaćanja nijednom državnom dužnosniku, osim ako okolnost ne uključuje neposrednu prijetnju zdravlju, sigurnosti ili dobrobiti zaposlenika društva CEMEX ili člana njegove obitelji ili suradnika („sigurnosna prijetnja“). Ako postoji takva sigurnosna prijetnja, zaposlenik društva CEMEX mora se u dobroj vjeri potruditi da pribavi odobrenje direktora za korporativnu usklađenost, regionalnih službenika za usklađenost ili lokalnog odjela za pravne poslove prije nego što izvrši neformalno plaćanje. Kad god se izvrši neformalno plaćanje, mora se odmah prijaviti direktoru za korporativnu usklađenost, regionalnim službenicima za usklađenost ili regionalnom direktoru za pravne poslove radi točnog evidentiranja u računovodstvenim knjigama, u kojima će biti jasno navedeno da je plaćanje izvršeno u svrhu osobne sigurnosti. Direktor za korporativnu usklađenost ili regionalni direktori za usklađenost bit će ovlašteni istražiti okolnosti u kojima je izvršeno bilo koje neformalno plaćanje.

Ako je neformalno plaćanje izvršeno pod iznimkom sigurnosne prijetnje, mora se pravilno evidentirati u knjigama i evidencijama društva CEMEX. To znači da unos u knjige i evidencije mora točno odražavati iznos, datum i svrhu plaćanja, identificirati primatelja plaćanja i jasno odražavati da je plaćanje izvršeno kao neformalno, poticajno plaćanje.

ii. Darovi i znakovi pažnje za državne dužnosnike

U određenim situacijama, kada to nije zabranjeno lokalnim zakonom, zaposlenici društva CEMEX i treće strane mogu poželjeti ponuditi dar ili znak pažnje državnom dužnosniku ili članovima njegove obitelji i bliskoj rodbini ili čak njima može biti ponuđen dar ili znak pažnje. Međutim, s obzirom na to da nije uvijek moguće znati ili razumjeti namjeru davaljatelja, okolnosti u pogledu pružanja dara ili znaka pažnje često određuju je li davanje koristi prikladno. Zbog toga zaposlenici društva CEMEX i treće strane moraju paziti da su svi darovi i znakovi pažnje u skladu sa sljedećim:

- Dar ili znak pažnje mora biti u skladu sa svim primjenjivim lokalnim zakonima, propisima ili poslovnim politikama.
- Dar ili znak pažnje mora se ponuditi na otvoren i transparentan način te se mora točno opravdati i evidentirati u knjigama i evidencijama društva CEMEX.
- Dar ili znak pažnje mora biti razumno, uobičajeno, imati dobronamjernu i zakonitu poslovnu svrhu i biti pruženo u dobroj vjeri, bez očekivanja bilo koje koristi ili uzvraćanja istom mjerom.
- Plaćanja za pokrivanje troškova moraju se izvršiti izravno dobavljačima (npr. hotelima, restoranima, zrakoplovnim prijevoznicima i poduzećima za iznajmljivanje automobila).
- Dar ili znak pažnje nikada ne smije biti u obliku dionica, obveznica, gotovine, čeka, novčanog naloga, darovne kartice, proizvoda, sirovina ili drugog sličnog načina davanja valute. Isplata dnevница ni u kojem slučaju nije dopuštena.
- Darovi ili znakovi pažnje ne smiju se opetovano davati istom državnom dužnosniku.

Davanje dara ili znakova pažnje tijelu javne vlasti ili državnom dužnosniku predstavlja značajan rizik za usklađenost poslovanja. Stoga je potrebno pisano odobrenje neposredno nadređene osobe, lokalnog odjela za pravne poslove i direktora sektora ili predsjednika uprave povezanog društva („Izvješće o odobrenju“). Zahtjev mora sadržavati barem sljedeće podatke: tko je državni dužnosnik ili krajnji korisnik (ime, prezime i radno mjesto), vrijednost dara i znaka pažnje, datum, opis ili svrhu dara ili znaka pažnje i sve drugo što odredi Odjel za praćenje usklađenosti ili Odjel za pravne poslove društva. Prethodno odobrenje obavezno je prije podnošenja dara ili znaka pažnje putem našeg alata za odobrenje suradnje s državom.

Osim u slučaju postojanja strožih primjenjivih lokalnih zakona ili politika, davanje malog dara ili znaka pažnje kao što je obrok, putovanje ili troškovi kulturnih događanja (npr. karte za koncert ili predstavu i slično; dalje „razonoda“) državnom dužnosniku može biti dopušteno ako je takva pogodnost predviđena ovom Politikom i ako je njezina vrijednost po osobi jednaka ili manja 100,00 USD (u Republici Hrvatskoj u vrijeme izdavanje ove Politike: 500,00 kn. Obratite se Odjelu pravnih poslova za savjet i upit o dozvoljenoj visini dara.), odnosno istoj protuvrijednosti u lokalnoj valuti. Darovi male vrijednosti uglavnom su dopušteni kao promidžbeni troškovi, posebno kada takvi predmeti nose logotip društva CEMEX. Međutim, čak i u slučaju takvih predmeta male vrijednosti, zaposlenici društva CEMEX i treće strane trebaju razmisliti o tome može li učestalost ili vrijeme davanja darova stvoriti dojam nedopuštenog utjecaja.

Osim u slučaju postojanja strožih primjenjivih lokalnih zakona ili politika, za svaki dar ili znak pažnje u vrijednosti od 100,00 USD ili jednake protuvrijednosti u lokalnoj valuti ili manje po osobi obavezno je pridržavanje uobičajenih postupaka za nadoknadu troškova. Točnije, zaposlenici društva CEMEX trebali bi podnijeti svoje zahtjeve za nadoknadu troškova zajedno s popratnom dokumentacijom, kao što su računi i popis sudionika, uključujući, među ostalim, ime i prezime te položaj svakog državnog dužnosnika. Postupak podnošenja izvješća o troškovima i postupak nadoknade troškova trebali bi se provesti na način naveden u nastavku. Zaposlenik društva CEMEX trebao bi:

- podnijeti svoj izvješće o troškovima putem našeg alata CONCUR;
- odabratи svrhu br. 31. Darivanje ili znakovi pažnje državnim dužnosnicima (odaberite prirodu troška, tj. obrok, putovanje ili razonoda);
- priložiti popratnu dokumentaciju i odgovarajući izvješće o odobrenju.

Odgovarajući odjel BSOa bit će odgovoran za provjeru toga da je sva potrebna dokumentacija dostavljena prije dovršetka postupka potkrepljivanja izvješća o troškovima. Svi troškovi trebaju biti u skladu s ovom Politikom, kao i lokalnim i međunarodnim zakonima te ostalim primjenjivim internim politikama.

Za dodatne pojedinosti o odgovornosti pogledajte Globalnu politiku o odobravanju i obračunavanju troškova poslovnih znakova pažnje prema državnim dužnosnicima koja je dostupna u Centru za politike.

a. Putovanje i smještaj

Putni troškovi i troškovi smještaja državnih dužnosnika mogu dovesti do složenih pitanja u svezi usklađenosti poslovanja te stoga moraju biti unaprijed odobreni putem našeg alata za odobrenje suradnje s državom i moraju biti u skladu s ovdje navedenim smjernicama. Ako su lokalni zakoni stroži, tada se prednost daje lokalnim zakonima. Troškovi moraju biti primjereni u pogledu trajanja i mesta te izravno povezani s promidžbom, predstavljanjem ili pojašnjenjem proizvoda ili usluga, radi pokazivanja kako bilo koji proizvod, aktivnost, usluga, poslovanje, poslovni objekt ili jedinica društva CEMEX radi (tj. ako državni dužnosnik treba posjetiti poslovne prostorije ili proizvodni pogon društva CEMEX da vidi određenu tehnologiju u primjeni u tim prostorijama ili pogonima), izdavanjem bilo kakvih dozvola ili licencija (tj. ako državni dužnosnik mora posjetiti kamenolom za koji je potrebno izdati dozvolu ili rješenje) ili povezani s izvršenjem ili provedbom ugovora (tj. ako se pregovara o ugovoru o nabavi s bilo kojom vladom i zakazani su sastanci radi sklapanja ugovora na određenoj lokaciji i kod javnog bilježnika).

Stoga je prihvatljivo platiti stvarne troškove putovanja i smještaja državnih dužnosnika nastalih radi inspekcije proizvoda ili proizvodnog pogona ili izvršenja ugovora. Međutim, društvo CEMEX ne može platiti troškove putovanja ili smještaja državnih službenika koji se ne odnose na poslovna putovanja. Društvo CEMEX ni u kojem slučaju ne podmiruje troškove putovanja, smještaja, znakova pažnje ili razonode bilo kojeg člana obitelji ili bliskog suradnika državnog dužnosnika.

Putni troškovi i troškovi smještaja državnih dužnosnika povezani s poslovnom aktivnošću moraju biti dopušteni lokalnim zakonima i ne mogu uključivati aktivnosti kao što su plaćeni izleti do turističkih znamenitosti ili posjete članovima obitelji. Zaposlenici društva CEMEX moraju podnijeti zahtjev u skladu s općim smjernicama utvrđenima u odjeljku V. putem našeg alata za suradnju s državom te ishoditi izvješće o odobrenju prije nastanka troškova vezanih za putovanja državnih dužnosnika.

Lokalni odjel za pravne poslove odgovoran je za čuvanje dokumentarnih dokaza o prethodno navedenim odobrenjima, kao i popratnu dokumentaciju. Odjel za pravne poslove društva povremeno može izmijeniti ili dopuniti ove smjernice.

VII. Podmićivanje u gospodarskom poslovanju

Podmićivanje je štetno u bilo kojem kontekstu i može ozbiljno narušiti ugled društva CEMEX. Dok FCPA obuhvaća samo podmićivanje stranih dužnosnika, neki zakoni o suzbijanju korupcije, uključujući Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja, zabranjuju primanje i davanje mita u državnom i gospodarskom sektoru. U skladu s time, zaposlenici društva CEMEX ili treća strana ni u kojem slučaju ne smiju nuditi, obećavati, davati ili odobriti davanje novca ili bilo čega vrijednog, izravno ili neizravno, s namjerom nezakonitog utjecaja na postupke osobe radi dobivanja ili zadržavanja posla ili osiguravanja poslovne prednosti za društvo CEMEX.

VIII. Sukob interesa

Sukob interesa nastaje kada se osobni interes isprepliće ili se samo naizgled isprepliće s interesima društva CEMEX. Zaposlenici društva CEMEX uvijek moraju postupati u najboljem interesu društva CEMEX. Sukob interesa može prerasti u problem podmićivanja kada zaposlenik zatraži, pristane primiti ili primi bilo kakvu vrijednost (bilo financijske ili druge prirode) na način koji utječe na zaposlenikovu prosudbu u obavljanju njegovih dužnosti u ime društva CEMEX. Ova Politika strogo zabranjuje davanje, nuđenje ili primanje mita, nezakonite provizija ili neprimjerene koristi.

i. Nezakonite provizije

Ova Politika zabranjuje zaposlenicima društva CEMEX plaćanje nezakonitih provizija, mita i plaćanja u bilo kojem obliku, bilo izravno ili neizravno, radi osiguravanja posla. Zaposlenicima društva CEMEX zabranjeno je prihvati ili primati nezakonite provizije, miti ili plaćanja u bilo kojem obliku, bilo izravno ili neizravno, u vezi s poslovanjem društva CEMEX.

IX. Darovi i znakovi pažnje drugim trećim stranama (nevladinim dužnosnicima)

i. Davanje darova ili znakova pažnje

U određenim situacijama, kada to nije zabranjeno lokalnim zakonom, zaposlenici društva CEMEX i treće strane mogu poželjeti ponuditi dar ili znak pažnje trećoj strani ili čak njima može biti ponuđen dar ili znak pažnje. Međutim, s obzirom na to da nije uvijek moguće znati ili razumjeti namjeru davatelja, okolnosti u pogledu pružanja dara ili znaka pažnje često određuju je li davanje koristi prikladno. Zbog toga zaposlenici društva CEMEX i treće strane moraju paziti da su svi darovi i znakovi pažnje u skladu s navedenim u nastavku.

- Dar ili znak pažnje mora biti u skladu sa svim primjenjivim lokalnim zakonima, propisima ili poslovnim politikama.
- Dar ili znak pažnje mora biti u skladu s lokalnim običajima i prihvaćenim standardima profesionalne ljubaznosti.
- Dar ili znak pažnje mora se ponuditi na otvoren i transparentan način te se mora točno opravdati i evidentirati u knjigama i evidencijama društva CEMEX.

- Dar ili znak pažnje mora biti uobičajene i dopuštene vrijednosti, imati dobromanjernu i zakonitu poslovnu svrhu i biti pruženo u dobroj vjeri, bez očekivanja bilo koje koristi ili uzvraćanja istom mjerom.
- Plaćanja za pokrivanje troškova moraju se izvršiti izravno dobavljačima (npr. hotelima, restoranima, zrakoplovnim prijevoznicima i poduzećima za iznajmljivanje automobila).
- Dar ili znak pažnje nikada ne smije biti u obliku zaliha, proizvoda ili sirovina, obveznica, gotovine, čeka, novčanog naloga, darovne kartice ili drugog sličnog načina davanja valute. Isplata dnevničica ni u kojem slučaju nije dopuštena.
- Darovi ili znakovi pažnje ne smiju se opetovano davati istoj trećoj strani.

Osim u slučaju postojanja strožih primjenjivih lokalnih zakona ili politika, davanje malog dara ili znakovi pažnje, kao što je obrok, putovanje ili razonoda, trećoj strani može biti dopušteno ako je takva pogodnost predviđena ovom Politikom i ako je njezina vrijednost jednaka 200,00 USD, odnosno istoj protuvrijednosti u lokalnoj valuti, ili manjem iznosu po osobi (u Republici Hrvatskoj u vrijeme izdavanje ove Politike: 500,00 kn). Obratite se Odjelu pravnih poslova za savjet i upit o dozvoljenoj visini dara). Darovi male vrijednosti uglavnom su dopušteni kao promidžbeni troškovi, posebno kada takvi predmeti nose logotip društva CEMEX. Međutim, čak i u slučaju takvih predmeta male vrijednosti, zaposlenici društva CEMEX i treće strane trebaju razmisiliti o tome može li učestalost ili vrijeme davanja darova stvoriti dojam nedopuštenog utjecaja.

Osim u slučaju postojanja strožih primjenjivih lokalnih zakona ili politika, za svaki dar ili znak pažnje u vrijednosti od 200,00 USD ili jednake protuvrijednosti u lokalnoj valuti ili manje po osobi obavezno je pridržavanje uobičajenih postupaka za nadoknadu troškova. Zaposlenici društva CEMEX moraju podnijeti:

- zahtjeve za nadoknadu troškova, zajedno s popratnom dokumentacijom koja bi trebala uključivati, među ostalim, odgovarajuća odobrenja neposredno nadređene osobe;
- dovoljno podataka za identifikaciju primatelja ili korisnika dara ili znaka pažnje, račune i drugu popratnu dokumentaciju.

Svi troškovi trebaju biti u skladu s ovom Politikom, kao i lokalnim i međunarodnim zakonima te ostalim primjenjivim internim politikama.

ii. Prihvatanje darova ili znakova pažnje

Osim u slučaju postojanja strožih primjenjivih lokalnih zakona ili politika, dopušteno je da treće strane zaposlenicima društva CEMEX ponude darove ili znakove pažnje. Marketinški predmeti male vrijednosti sa žigom ili logotipom treće strane (npr. olovke, šalice i podloge za miševe) smiju se prihvati i ne moraju se prijaviti.

Ako se zaposleniku društva CEMEX ponudi dar ili znak pažnje veće vrijednosti, dužan je to prijaviti neposredno nadređenoj osobi i lokalnom odjelu za pravne poslove. Zaposlenici društva CEMEX nikada ne smiju prihvati dar ili znak pažnje za koje se opravdano vjeruje da vrijedi više od 100,00 USD ili protuvrijednosti u lokalnoj valuti i moraju prijaviti svaki pokušaj treće strane da im dâ takav dar ili znak pažnje. Da bi se izbjegao čak i dojam neprimjerenosti, zaposlenici društva CEMEX koji obavljaju poslove i aktivnosti povezane s nabavom ni u kojem slučaju ne smiju prihvati darove ili znakove pažnje.

Osim toga, zaposlenici društva CEMEX nikada ne smiju tražiti ili zahtijevati dar ili znak pažnje od treće strane i nikada ne smiju dopustiti da dar ili znak pažnje utječe na njihovu neovisnu poslovnu odluku.

X. Donacije

Donacije mogu dovesti do problema u okviru zakona o suzbijanju korupcije, posebno kada se donacija daje dobrotvornoj organizaciji povezanoj s državnim dužnosnikom, a mogu biti i zabranjene u okviru primjenjivih lokalnih zakona. Donacije, bilo u naravi ili u gotovini, smiju se davati samo registriranim, uglednim dobrotvornim organizacijama ili udrugama i ne smiju se davati za dobivanje ili zadržavanje poslovne prednosti ili posebne usluge državnog dužnosnika.

Sve donacije, prije nego što se izvrše, moraju imati pisano odobrenje, u skladu s postupkom utvrđenim u Globalnoj politici o odobravanju sredstava, računovodstvu i upravljačkim postupcima za donacije i svim drugim primjenjivim politikama. Te se donacije moraju točno knjižiti i evidentirati u knjigama i evidencijama društva CEMEX prema smjernicama koje je utvrdila tehnička računovodstvena skupina u društvu CEMEX. Osim ovdje navedenih odobrenja, u drugim primjenjivim politikama mogu se zahtijevati dodatna odobrenja. Odjel za praćenje usklađenosti može uputiti zahtjev jednom ili više vanjskih odvjetničkih društava u zemlji u kojoj se izvršava odgovarajuća donacija za pribavljanjem potvrde od vanjskog odvjetničkog društva o tome je li takva donacija dopuštena u okviru lokalnog zakona i ako je dopuštena, na koji je način treba dokumentirati i izvršiti. Sve troškove i izdatke nastale korištenjem vanjskog odvjetničkog društva za takve svrhe podmirit će poslovna jedinica društva CEMEX, odjel ili povezano društvo koje izvršava donaciju.

Za dodatne pojedinosti o odgovornosti za donacije pogledajte Globalnu politiku o odobravanju sredstava, računovodstvu i upravljačkim postupcima za donacije koja je dostupna u Centru za politike.

XI. Donacije političkim strankama i dužnosnicima

Kandidati za obnašanje javne dužnosti u okviru ove Politike smatraju se državnim dužnosnicima, a mjerodavno pravo u mnogim područjima nadležnosti može ograničiti ili zabraniti plaćanja ili donacije političkim strankama ili kandidatima za obnašanje javne dužnosti. Donacije političkim strankama i dužnosnicima nikada se ne smiju davati za dobivanje ili zadržavanje posla ili stjecanje neprimjerene prednosti za društvo CEMEX. Prije davanja donacije potrebno je pisano odobrenje predsjednika odgovarajuće poslovne jedinice i odjela za pravne poslove društva.

Osim toga, te se donacije moraju točno knjižiti i evidentirati u poslovnim knjigama i evidencijama društva CEMEX prema smjernicama koje je utvrdila tehnička računovodstvena skupina u društvu CEMEX. Odjel za pravne poslove društva može uputiti zahtjev jednom ili više vanjskih odvjetničkih društava u zemlji u kojoj se izvršava odgovarajuća donacija za pribavljanjem potvrde od vanjskog odvjetničkog društva o tome je li takva donacija dopuštena u okviru lokalnog zakona i ako je dopuštena, na koji je način treba dokumentirati i provesti. Sve troškove i izdatke nastale korištenjem vanjskog odvjetničkog društva za takve svrhe podmirit će poslovna jedinica društva CEMEX, odjel ili povezano društvo koje izvršava donaciju političkim strankama i dužnosnicima.

XII. Treće strane

i. Opće smjernice

U skladu sa zakonima o suzbijanju korupcije, različita društva iz grupe CEMEX, uključujući krajnje matično društvo CEMEX, S.A.B. de C.V., njegovi direktori, službenici i predstavnici mogu biti odgovorni za aktivnosti podružnica, povezanih društava i trećih strana. Zakoni o suzbijanju korupcije sprječavaju društvo CEMEX da uplaćuje sredstva trećim stranama ako ima saznanja da će cjelokupni iznos ili dio takve novčane uplate ili vrijedne stvari biti ponuđen, obećan ili dan, izravno ili neizravno, državnom dužnosniku.

„Imati saznanja“ se tumači u smislu da je društvo CEMEX svjesno činjenice da se upušta u takvo ponašanje, da postoji takva okolnost ili da je gotovo sigurno da će doći do takvog ishoda ili da društvo CEMEX čvrsto vjeruje da takva okolnost postoji ili da je gotovo sigurno da će doći do takvog ishoda. Odgovornost može nastati ne samo saznanjem o nezakonitom postupanju, već i namjernim izbjegavanjem saznanja o tome.

Da bi se treće strane spriječilo u koruptivnim isplatama u vezi s poslovanjem društva CEMEX, društvo CEMEX mora savjesno sklapati poslovne odnose, s uglednim i kvalificiranim trećim stranama. Jednom kada se uspostave ti odnosi, zaposlenici društva CEMEX moraju nadgledati postupanje trećih strana radi praćenja poštivanja ove Politike, Globalne politike društva CEMEX za treće strane i svih primjenjivih zakona o suzbijanju korupcije.

Prije sklapanja poslovnog odnosa, treće strane moraju dostaviti potpisani primjerak Izjave o usklađenosti treće strane društva CEMEX i obveznu pravnu dokumentaciju te dovršiti postupak dubinske analize prema smjernicama utvrđenima u Globalnoj politici društva CEMEX za treće strane dostupnoj na službenom mrežnom mjestu društva CEMEX i u Centru za politike na intranetu Shift.

Dokumenti moraju uključivati, među ostalim, obvezivanje treće strane da će se pridržavati ove Politike i da neće poduzimati nikakve radnje koje bi dovele do toga da društvo CEMEX krši ovu Politiku ili bilo koje primjenjive zakone o suzbijanju korupcije.

U slučaju da treća strana ne može dostaviti cijelovitu pravnu dokumentaciju, zaposlenici društva CEMEX koji žele registrirati navedenu treću stranu moraju poslati poruku putem e-pošte BSO-u s dokumentacijom koju je treća strana dostavila i podrobnim objašnjenjem zašto se ne može dostaviti određena dokumentacija.

BSO će kontaktirati Odjel za praćenje usklađenosti koji će ocijeniti odgovara li treća strana iznimkama ili ne. Iznimke uključuju, među ostalim, poštivanje sudskih naloga proizašlih iz postupaka u parnicama iz radnih odnosa, uzdržavanja djece ili bilo koje druge parnice, tijela javnih vlasti, poreznih obveza i javnih usluga.

Tijekom postupka odabira treće strane potrebno je provesti dubinsku analizu i sačuvati njezine rezultate kao dokaz da treća strana, njezini dioničari, direktori i službenici i/ili predstavnici koji surađuju s društvom CEMEX predstavljaju dobromjeran i zakoniti subjekt, da su kvalificirani za obavljanje usluga zbog kojih se angažiraju, da nemaju nikakvih nedopustivih odnosa s političkom strankom ili državnim dužnosnikom te da održavaju poslovne i etičke standarde koji su u skladu sa standardima društva CEMEX.

Odjel za praćenje usklađenosti trebao bi prilagoditi dubinsku analizu rizicima povezanim sa situacijom. Dubinska analiza može uključivati vanjsko istraživanje i potvrđivanje kvalifikacija treće strane te osobni sastanak ili razgovor s direktorima treće strane.

Svi izvorni dokumenti koji se odnose na dubinsku analizu moraju se proslijediti BSO-u radi čuvanja u sustavu za planiranje resursa poduzeća (npr. SAP, Oracle itd.). Ako izvorni dokumenti nisu dostupni, čuvat će se skenirana fizička i digitalna kopija.

ii. Zastupnici ili predstavnici društva CEMEX

Osim toga, prije angažiranja bilo koje treće strane, kao što su zastupnici ili predstavnici, koji bi mogli surađivati s državnim dužnosnikom u ime društva CEMEX, zaposlenici društva CEMEX uvijek moraju BSO-u dostaviti Izjavu o usklađenosti treće strane. BSO će kontaktirati Odjel za praćenje usklađenosti radi provedbe dubinske analize. Osim toga, Odjel za praćenje usklađenosti mora osigurati normalno odvijanje uvođenja u posao.

iii. Sporne situacije

Čak i kada surađuju s trećim stranama s kojima je društvo CEMEX već uspostavilo dobar odnos, zaposlenici društva CEMEX moraju obraćati pažnju na sumnjive okolnosti, tj. „sporne situacije“. Potrebno je pojačati dubinsku analizu ako postoje sporne situacije koje upućuju na moguću korupciju koje, među ostalim, uključuju sljedeće:

- zemlja u kojoj se izvršava transakcija doživjava se kao znatno korumpirana;
- treću stranu posebno je preporučio državni dužnosnik ili druga ugovorna strana u komercijalnom odnosu;
- treća strana u bliskom je odnosu s državnim dužnosnikom ili drugom ugovornom stranom u komercijalnom odnosu;
- „ugovor o savjetovanju“ treće strane uključuje samo neodređeno opisane usluge ili ne navodi specifikacije pruženih usluga (tj. usluge su opisane na tako općenit način da nije jasno postoje li moguće radnje koje bi mogle predstavljati kršenje ove Politike);
- treća strana bavi se drugačijom djelatnosti od one za koju je angažirana;
- treća strana odbija ili okljeva u pisanom obliku pridržavati se zakona o suzbijanju korupcije, primjenjivog lokalnog zakona ili ove Politike;
- treća strana navodi nepotpune ili netočne podatke kada je obavezno njihovo otkrivanje;
- treća strana zahtijeva neuobičajeno ili pretjerano plaćanje, kao što su zahtjevi za izdavanje uvećanih računa, predujmovi, neuobičajene provizije ili plaćanja naknada prije isteka pružanja usluga ili bilo koja plaćanja bez opravdanja, s povećanjem iznosa između dva ciklusa obračuna (tj. neuobičajenim skokovima u visini naknada);
- treća strana zahtijeva plaćanja u drugoj zemlji, nekoj trećoj strani, na bankovni račun izvan zemlje u kojoj treća strana posluje ili u gotovini ili drugim sredstvima kojima je teško ući u trag;
- treća strana zahtijeva da društvo CEMEX osigura posao ili neku drugu korist njezinom prijatelju ili rodbini;
- treća strana ustraje na upotrebi popratnih pisama i odbija potpisati ugovor za dogovorene uvjete;
- treća strana zahtijeva nadoknadu troškova za slabo dokumentirane ili upitne troškove;
- treća strana daje neuobičajeno velike ili česte priloge ili donacije političkim strankama i dužnosnicima;

- protiv treće strane podignute su optužbe zbog kršenja lokalnih ili inozemnih zakona ili propisa koji se odnose na dodjelu državnih ili drugih ugovora ili zbog mogućih kršenja zakona o suzbijanju korupcije;
- u promicanju interesa društva CEMEX, treća strana oslanja se na kontakte u vlasti ili poduzećima umjesto na sposobne zaposlenike i ulaganje vremena ili
- treća strana izražava želju da predstavništvo društva CEMEX ili uvjeti pod kojima je to predstavništvo zadržano ostanu tajna.

Ako se tijekom odabira ili poslovnog odnosa s trećom stranom pojave sporne situacije, odmah je potrebno kontaktirati direktora za korporativnu usklađenost, regionalne službenike za usklađenost, odjel za pravne poslove društva i lokalni odjel za pravne poslove.

iv. Pisani ugovor

Sporazumi s trećim stranama moraju biti u pisanim oblicima i moraju opisivati potrebu za uslugama treće strane, detaljne usluge koje će se obavljati, osnovu za naknadu, iznose koji će se platiti i druge materijalne uvjete dogovora. Pisani sporazum može imati oblik sporazuma o pružanju usluga, sporazuma o angažmanu, predstavljanja u pisanim oblicima, detaljnog računa ili narudžbenice.

Pisani sporazumi moraju sadržavati sljedeće odredbe, uključujući, među ostalim:

- izjavu da će treća strana postupati u skladu sa svim primjenjivim zakonima o suzbijanju korupcije, uključujući FCPA i Zakon Ujedinjene Kraljevine o zabrani podmićivanja ili sličan lokalni zakon;
- odredbu o suzbijanju korupcije;
- odredbu koja zahtijeva da treća strana odgovori na zahtjeve društva CEMEX za informacijama o poslu obavljenom na temelju sporazuma i povezanim izdacima treće strane u vezi s odgovarajućim sporazumom i uslugama/robom na koje se sporazum odnosi i
- odredbu kojom se društvo CEMEX ovlašćuje da raskine ugovor ako smatra, u dobroj vjeri, da je treća strana prekršila bilo koje primjenjive zakone ili propise o suzbijanju korupcije.

Društvo CEMEX poduzet će sve što je u njegovo moći da u pisane sporazume uključi sljedeće:

- odredbu kojom se utvrđuje pravo društva CEMEX na reviziju knjiga i evidencija treće strane jer se to odnosi na poštivanje uvjeta o suzbijanju korupcije obuhvaćenih odgovarajućim sporazumom ili sporazumima i
- odredbu kojom se unutarnjim i vanjskim revizorima društva CEMEX tijekom valjanosti sporazuma i tri godine nakon konačne isplate na temelju sporazuma omogućuje pristup bilo kojim podacima treće strane povezanim s poslom izvršenim u okviru sporazuma i povezanim izdacima.

Sporazume s trećim stranama koje bi mogle surađivati s državnim dužnosnicima u ime društva CEMEX moraju pregledati direktor za korporativnu usklađenost, regionalni službenici za usklađenost i lokalni odjel za pravne poslove.

Plaćanja na temelju sporazuma izvršit će se samo odgovarajućoj drugoj ugovornoj strani i nijednoj drugoj osobi ili osobama.

v. Postupak plaćanja

Plaćanja društva CEMEX trećoj strani trebaju se izvršavati na bankovni račun treće strane u zemlji u kojoj se usluge obavljaju ili u kojoj se nalaze uredi treće strane, osim ako se računi za plaćanje ne ispostavljaju u drugoj valuti. Plaćanje u gotovini trećim stranama strogo je zabranjeno, osim ako to izričito ne dopušta interna politika. Osim toga, društvo CEMEX pobrinut će se da izbjegne plaćanje svim agentima koje je društvo CEMEX zaposlilo ili angažiralo, a koji će zatim bilo koje takvo plaćanje proslijediti drugoj trećoj strani. Ako je to slučaj, od takvih trećih strana treba pribaviti dokumentaciju. Kad je to razumno moguće, društvo CEMEX trebalo bi izbjegavati bilo koja plaćanja bilo kojem agenciju društva CEMEX ili trećoj strani koja zastupa društvo CEMEX i umjesto toga platiti krajnjoj osobi koja bi trebala primiti odgovarajuća sredstva.

Društvo CEMEX nastavit će pratiti treće strane koje su bile angažirane i ažurirati svoje evidencije bilo kojim dodatnim informacijama prikupljenima tijekom redovnih pregleda.

Globalna politika za treće strane i dodatni postupci dubinske analize vezani uz treće strane dostupni su na službenom mrežnom mjestu društva CEMEX i u Centru za politike na intranetu Shift, a Odjel za pravne poslove društva može ih povremeno ažurirati ili izmijeniti.

XIII. Zajednički pothvati

Ista opća pravila koja se primjenjuju na treće strane primjenjuju se i na aktivnosti zajedničkih pothvata i dioničara ili krajnjeg stvarnog vlasnika zajedničkog pothvata. Svi zaposlenici društva CEMEX moraju biti na oprezu kako bi se poštovali primjenjivi zakoni i ugovorne zaštitne mjere uspostavljene za bilo koji zajednički pothvat. Uz ovdje navedene odredbe, prema Globalnoj politici društva CEMEX za treće strane i drugim smjernicama utvrđenima u mjerodavnim politikama, zaposlenicima društva CEMEX nije dopušteno uspostaviti zajednički pothvat sve dok lokalnom odjelu za pravne poslove ne dostave ispunjeni obrazac za dubinsku analizu i odgovarajuću potrebnu dokumentaciju.

Lokalni odjel za pravne poslove, zajedno s rukovoditeljima nadležnima za transakciju, odgovoran je za prikupljanje cijelokupne potrebne dokumentacije, potvrđujući provedbu svih potrebnih dokumenata. Lokalni odjel za pravne poslove poslat će dokumentaciju i dati kratko objašnjenje rezultata, ako ih bude, Odjelu za praćenje usklađenosti. Odjel za praćenje usklađenosti pregledat će dokumente i, ovisno o rezultatima, savjetovati treba li nastaviti s transakcijom ili je odbiti.

Ako tijekom postupka bude sumnji u traženu dokumentaciju, potrebno je obratiti se Odjelu za praćenje usklađenosti. Sva odricanja ili iznimke od redovnog postupka dubinske analize izričito mora odobriti Odjel za praćenje usklađenosti.

Prilikom praćenja zajedničkih pothvata, sporne situacije kojih zaposlenici društva CEMEX moraju biti svjesni, među ostalim, uključuju:

- upotrebu agenata ili drugih trećih strana bez provođenja dubinske analize i/ili bez pisanih ugovora;
- neuobičajenu ili nepotpunu dokumentaciju;
- neuobičajene ili pretjerano složene aranžmane koji pokazuju nedostatak transparentnosti;
- neuobičajene ili pretjerano pozamašne podugovore;
- preveliike, lažne ili nedovoljno opisane zahtjeve za plaćanje;

- zahtjeve za predujam;
- dioničare zajedničkih pothvata koji su politički izložene osobe ili
- zajedničke pothvate koji su uključeni u pružanje usluga ili aktivnosti s vladom.

Ako se sumnja na postojanje ili su uočena takve sporne situacije, zaposlenici društva CEMEX moraju se odmah obratiti direktoru za korporativnu usklađenost, regionalnim direktorima za usklađenost i lokalnom odjelu za pravne poslove.

Osim toga, zaposlenik društva CEMEX koji je nadležan za bilo koji zajednički pothvat ili sličan sporazum smije sklopiti takvu transakciju samo ako dokumenti koji uređuju to partnerstvo sadržavaju standardne odredbe, koje bi trebale uključivati odredbu o suzbijanju korupcije predviđenu ovom Politikom i Izjavom o usklađenosti treće strane.

XIV. Računovodstvene kontrole, postupci i evidencije

Društvo CEMEX mora održavati sustav unutarnjih računovodstvenih kontrola koje su u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima („GAAP“) ili Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“), ako je primjenjivo, i koji mogu otkriti, rješiti i spriječiti razlike između evidentirane i postojeće imovine.

Društvo CEMEX vodit će knjige i evidencije koje točno i pošteno odražavaju sve transakcije i raspolaganja imovinom društva CEMEX, u skladu s odredbama o knjigama i evidencijama FCPA-a i sličnim odredbama zakona o suzbijanju korupcije.

Za sve subjekte u kojima društvo CEMEX posjeduje 50 % ili manje glasačke moći i/ili vezano uz subjekte koje društvo CEMEX kontrolira i konsolidira na temelju ugovornih aranžmana, društvo CEMEX zahtijeva da odgovarajući subjekt izradi i održava razuman sustav unutarnjih računovodstvenih kontrola.

Svrha je tih sustava i kontrola spriječiti poduzeća u prikrivanju nepravilnih plaćanja (mita) i obeshrabriti prijevarne računovodstvene prakse. Nepravilna plaćanja (mita) mogu se pogrešno predstaviti kao:

- provizije ili tantijemi;
- savjetničke naknade;
- znanstveni poticaji i istraživanja o prodaji i marketingu;
- putni troškovi i troškovi razonode;
- rabate ili popusti;
- ostali troškovi;
- podizanje malih novčanih iznosa;
- besplatna roba;
- plaćanja dobavljača ili
- otpisi potraživanja.

Slijedom toga, svi zaposlenici društva CEMEX moraju pravodobno i točno pripremiti sve izvješća i evidencije društva CEMEX. Nijedna pravna osoba društva CEMEX, knjigovodstvena evidencija ili popratni dokument ne smiju biti izostavljeni ili krivotvoreni ni na koji način koji može prikriti ili zamaskirati pravu prirodu transakcije ili izdatka. Nadalje, ni u koju svrhu nije dopušteno osnivati ili održavati nikakve tajne ili neevidentirane fondove ili račune.

XV. Izmjene i ažuriranja Politike

Upravni odbor društva CEMEX prenosi ovlasti za izmjenu i ažuriranje ove Politike Odjelu za pravne poslove društva, samo ako takve izmjene i ažuriranja nisu značajna i ne mijenjaju suštinu ove Politike.

XVI. Zaključci

Ova Politika namijenjena je za pomoć zaposlenicima društva CEMEX u izbjegavanju svih rizika i prepoznavanju situacija u kojima se trebaju savjetovati s Odjelom za praćenje usklađenosti, direktorom za korporativnu usklađenost, regionalnim službenicima za usklađenost, Odjelom za pravne poslove društva ili lokalnim odjelom za pravne poslove.

Ako zaposlenik društva CEMEX smatra da bi projekt ili praksa koristili društvu CEMEX i njegovim kupcima, ali bi mogli biti upitni u okviru zakona o suzbijanju korupcije, mora kontaktirati lokalni odjel za pravne poslove koji će mu pomoći utvrditi je li projekt zaista zakonit ili odrediti načine za postizanje istih ciljeva bez rizika od kršenja zakona o suzbijanju korupcije ili lokalnih zakona.

Zaposlenici društva CEMEX moraju potvrditi da su primili i razumjeli ove smjernice tako što će potpisati i poslati natrag priloženi Obrazac za potvrdu primitka Globalne politike za borbu protiv korupcije (koji se nalazi u Prilogu II. ovog dokumenta) ili, po mogućnosti, elektroničkim potpisom. Povremeno se može zahtijevati certificiranje za ovu Politiku i pohađanje tečajeva za borbu protiv korupcije, što će postati sastavni dio osobne evidencije zaposlenika.

Ako bilo koja osoba ima dvojbe u vezi sa sadržajem ove Politike, mora se za upute obratiti Odjelu za praćenje usklađenosti, a kontakt se može organizirati putem lokalnog odjela za pravne poslove, regionalnih direktora za usklađenost ili izravno putem direktora za korporativnu usklađenost.

Službeni kanali za prijavljivanje bilo kakvih stvarnih kršenja ili sumnji na kršenje ove Politike ili bilo kojeg zakona o suzbijanju korupcije su sljedeći: (i) linija ETHOSLine, putem interneta (<https://www.tnwgrc.com/cemex/default.htm>), telefona ili e-pošte, (ii) revizorski odbori, (iii) bilo koji član grupe ETHOS-a, (iii) lokalni član odbora ETHOS-a, telefonski, e-poštom ili osobno, (iv) lokalni odjel za pravne poslove ili (v) Odjel za pravne poslove društva.

Prilog I.: Izjava o usklađenosti treće strane

Izjava o usklađenosti treće strane

(uključujući vlasnike, partnere, službenike, direktore, rukovoditelje, zaposlenike, dioničare, matična društva i podružnice – „Društvo”) dostavlja ovo pismo društvu CEMEX, S.A.B. de C.V., njegove podružnice i podružnice („CEMEX”) radi potvrđivanja svoje predanosti pridržavanju svih primjenjivih zakona i politika društva CEMEX. Društvo izjavljuje i potvrđuje da je upoznato i obvezuje se pridržavati sljedećih dokumenata društva CEMEX:

- A. Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja društva CEMEX („Naš kodeks”);
- B. Kodeksa ponašanja pri poslovanju s nama;
- C. Globalne politike suzbijanja korupcije;
- D. Globalne politike sprječavanja pranja novca.

Napomena: Ove politike dostupne su na <https://www.cemex.com>

Društvo potvrđuje da su izjave sadržane u ovoj Izjavi o usklađenosti treće strane istinite i potpune u cilju toga da se društvo CEMEX može oslanjati na njih.

Društvo je nadalje suglasno s time da će, ako budući razvoj događaja, uključujući, među ostalim, nepridržavanje bilo koje politike i standarda društva CEMEX koji su ovdje navedeni, dovede do toga da ovdje navedene izjave i potvrde ne budu točne ili potpune, odmah poslati pisanu izjavu društvu CEMEX i detaljno navesti uzroke i opseg tih promjena.

Hoće li dobavljač ili izvršitelj djelovati u ime društva CEMEX kao posrednik, punomoćnik, zastupnik ili agent?

DA _____ **NE** _____

Ako je odgovor **DA**, navedite kratko objašnjenje:

Napomena: Na ovo pitanje moraju odgovoriti *ovlašteni zastupnici* treće strane pod vlastitom odgovornosti.

Današnji datum (mm/dd/gggg) _____

Puni naziv društva _____
(ako je primjenjivo) _____

Puna fiskalna adresa _____
Broj, ulica, grad, država,
poštanski broj _____

**Puno ime i prezime i sadašnji
položaj ovlaštenog zastupnika** _____
(fizička osoba, ako je
primjenjivo)

Potpis ovlaštenog zastupnika _____

(fizička osoba, ako je
primjenjivo)

Prilog II.: Obrazac za potvrdu primitka Globalne politike za borbu protiv korupcije

**OBRAZAC ZA POTVRDU PRIMITKA GLOBALNE POLITIKE
SUZBIJANJA KORUPCIJE**

Pročitao/pročitala sam, razumijem i namjeravam se pridržavati Globalne politike suzbijanja korupcije društva CEMEX. U slučaju bilo kakvih pitanja ili potrebe za dodatnim objašnjenjima bilo koje stavke ili teme obuhvaćene ovim smjernicama, kontaktirat ću Odjel za pravne poslove društva CEMEX, izravno ili putem linije ETHOSLine. U slučaju da saznam za potencijalni ili stvarni problem s podmićivanjem/korupcijom, odmah ću prijaviti činjenice Odjelu za pravne poslove društva CEMEX, izravno ili putem linije ETHOSLine.

Datum

Potpis

Ime i prezime (tiskanim slovima)

Titula/položaj

Mjesto

Prilog III.: Pregled alata za suradnju s državom

Prije bilo koje suradnje s državnim dužnosnicima u kojoj će se dati ili primiti troškovi, darovi ili znak pažnje, svi zaposlenici društva CEMEX moraju ishoditi prethodno odobrenje u našem alatu za odobrenje suradnje s državom koji je dostupan na <https://governmentinteraction.cemex.com>

Suradnja s državnim dužnosnicima uključuje, među ostalim:

- sastanke čija je svrha promidžba proizvoda društva CEMEX ili potpisivanje sporazuma ili se odnose na bilo koji administrativni postupak koji podrazumijeva izdavanje ili održavanje licencije, odobrenja ili sličnih postupaka;
- sastanak s državnim dužnosnikom uključuje, među ostalim, sastanak u uredima društva CEMEX ili uredima državnog dužnosnika, poslovni doručak ili ručak;
- osobne sastanke s političarima ili državnim dužnosnicima;
- svaku komunikaciju s političarima ili tijelima vlasti ili kampanju za odnose s javnošću usmjerenu na utjecanje na političku odluku.

Osim ako to lokalnim zakonom nije zabranjeno, zaposlenici društva CEMEX moraju podnijeti pisani zahtjev putem našeg alata za odobrenje suradnje s državom, uključujući sljedeće: (i) podatke o zaposleniku, kao što su ime i prezime zaposlenika koji podnosi zahtjev, položaj, poslovnu jedinicu, regiju ili državu i datum sastanka, (ii) informacije o sastanku, kao što su svrha sastanka (detaljno opisana), sudionici, troškovi, dar ili znak pažnje koje će se dati, (iii) potpis zaposlenika i (iv) bilo koje druge popratne informacije.

Nakon što zahtjev prođe postupak odobravanja i bude odobren, zaposlenici društva CEMEX moraju čuvati izvješće o odobrenju kao popratni dokument u računovodstvene svrhe (npr. u izvješću o troškovima, izvješće o odobrenju mora se podnijeti za postupak provjere valjanosti BSO-a). Izvješće o odobrenju treba biti stranica iz alata za odobrenje suradnje s državom s pripadajućim odobrenjima.

Globalna politika suzbijanja korupcije – unutarnje kontrole

- i. Kontrola 1.: rješavanje pritužbi zaprimljenih putem bilo kojeg službenog kanala utvrđenog u Etičkom kodeksu društva CEMEX;

Kada direktor za korporativnu usklađenost primi izvješće ili pritužbe vezane uz „podmićivanje državnih dužnosnika“ dostavljene službenim kanalima određenima u Etičkom kodeksu društva CEMEX i ovoj Politici.

Direktor za korporativnu usklađenost nadležan je za provođenje povjerljive istrage te prikupljanje primjerenih i odgovarajućih dokaza. Rezultati i preporuke korektivnih mjera podnose se kvartalno grupi ETHOS-a ili odgovarajućem lokalnom odboru ETHOS-a.

Potpredsjednik za procjenu postupaka kvartalno predstavlja statističke podatke i relevantne informacije o slučajevima Revizorskog odbora.

Popratni dokazi za reviziju

- Direktor za korporativnu usklađenost mora voditi evidenciju svih zaprimljenih izvješća ili pritužbi.
- Direktor za korporativnu usklađenost mora dokumentirati istragu, relevantne rezultate i preporuke za svaki slučaj.

- ii. Kontrola 2.: Alat za odobrenje suradnje s državom

Svi zaposlenici društva CEMEX moraju zatražiti odgovarajuća odobrenja za bilo koju suradnju s državnim dužnosnicima u kojoj će se dati ili primiti troškovi, darovi ili znak pažnje. U skladu s odjeljkom V. ove Politike, odobrenja sve prethodno navedene oblike suradnje moraju se zatražiti putem alata za odobrenje suradnje s državom društva CEMEX. Odobravatelji takvih zahtjeva bit će neposredno nadređena osoba, lokalni odjel za pravne poslove i odgovarajući direktor sektora.

Svi oblici suradnje s državnim dužnosnicima u kojima se daju ili primaju darovi ili znakovi pažnje ili snose troškovi koji nisu odobreni smatraju se zabranjenima te krše Etički kodeks društva CEMEX i ovu Politiku.

Odobreni i provedeni oblici suradnje s državnim dužnosnicima u kojima su dani ili primljeni darovi ili znakovi pažnje ili plaćeni troškovi trebaju biti u skladu s odgovarajućim računovodstvenim smjernicama.

Kada se dokumentira trošak, dar ili znak pažnje dan ili primljen tijekom odobrene suradnje, potrebno je dokumentirati izvješće o troškovima putem alata CONCUR. U alatu CONCUR zaposlenici društva CEMEX odabiru svrhu br. 31. Darivanje ili znakovi pažnje državnim dužnosnicima. Navedite je li to bio trošak razonode, putovanja, obroka ili dara ili neka druga vrsta troška te priložite odgovarajući izvješće o odobrenju i drugu popratnu dokumentaciju.

BSO će provjeriti jesu li svi podneseni troškovi u okviru svrhe br. 31. Darivanje ili znakovi pažnje državnim dužnosnicima u skladu s prethodno navedenom smjernicom. U slučaju neusklađenosti, pokrenut će slučaj te obavijestiti zaposlenika društva CEMEX koji je podnio izvješće o troškovima i Odjel za praćenje usklađenosti.

Odjel za praćenje usklađenosti bit će obaviješten o aktivnostima za ispravak neusklađenosti i imat će matricu za praćenje svih statusa slučaja na mjesecnoj osnovi.

Ako zaposlenik društva CEMEX ne ispravi neusklađenosti zbog kojih je pokrenut slučaj u roku od 30 kalendarskih dana nakon primitka gotovinskog predujma i/ili uplate na kreditnu karticu, BSO će naložiti odjelu za obračun plaća da uplatu odbije od sljedeće plaće zaposlenika ili uvesti alternativnu kaznu ako se u toj zemlji ne može provesti odbitak od plaće.

Popratni dokazi za reviziju

- Svi izdatci dokumentirani u okviru svrhe br. 31. – Darivanje ili znakovi pažnje državnim dužnosnicima moraju se potkrnjepiti odgovarajućim izvješćem o odobrenju. (BSO)
- Mjesečna matrica pokrenutih slučajeva i njihovih statusa. (Odjel za praćenje usklađenosti)

iii. Kontrola 3.: Praćenje i ažuriranje Globalne politike za borbu protiv korupcije

Odjel za praćenje usklađenosti (pravni poslovi) zajedno s regionalnim direktorima za pravne poslove, regionalnim direktorima za usklađenost i lokalnim odjelima za pravne poslove nadležni su za ažuriranje Politike. Ažuriranje treba provoditi i dokumentirati Odjel za praćenje usklađenosti najmanje svakih 12 mjeseci.

Popratni dokazi za reviziju

- Direktor za korporativnu usklađenost poslat će odgovarajuća priopćenja i, po potrebi, koordinirati odgovarajuća ažuriranja i odobrenja. (Odjel za praćenje usklađenosti)

iv. Kontrola 4.: Izvješće o plaćanjima tijelima javne vlasti

BSO će pribaviti izvješće o plaćanjima dobavljačima koji su tijela javne vlasti, prema kategoriji 092 (nula devet dva) u SAP-u. BSO mora poslati to izvješće direktoru za korporativnu usklađenost na mjesecnoj osnovi.

Direktor za korporativnu usklađenost poslat će izvješće lokalnom odjelu za pravne poslove čija je odgovornost provjeriti da je uzorak najrelevantnijih plaćanja usklađen i da ima uporište u odgovarajućem ugovoru, lokalnom zakonu ili internim politikama ili da za njega postoji odgovarajuće opravdanje.

Lokalni odjel za pravne poslove odgovoran je za dokumentiranje opravdanja i potvrđivanje svih plaćanja. Lokalni odjel za pravne poslove mora poslati to izvješće Odjelu za praćenje usklađenosti.

Popratni dokazi za reviziju

- Mjesečno izvješće izrađeno putem SAP-a sa svim plaćanjima dobavljačima prema kategoriji 092. (BSO)
- Poruka e-pošte BSO-a direktoru za usklađenost s izrađenim izvješćem. (BSO)
- Poruka e-pošte direktora za usklađenost lokalnom odjelu za pravne poslove s izvješćem u svrhu provjere valjanosti. (Odjel za praćenje usklađenosti)

v. Kontrola 5.: Darovi i znakovi pažnje drugim stranama (nevladinim dužnosnicima) – kontrola primatelja ili korisnika

Kada zaposlenici društva CEMEX podnesu izvješće o troškovima ili zatraže naknadu troškova za dar ili znak pažnje za drugu stranu, trebaju uključiti popis s imenima jednog ili više primatelja ili korisnika darova ili znakova pažnje na poleđini računa. Uz to, trebaju navesti razlog ili poslovnu svrhu dara ili znaka pažnje i priložiti bilo koju drugu popratnu dokumentaciju koja dokazuje primanje takvog dara ili trošak znaka pažnje.

Kod podnošenja izvješća o troškovima putem alata CONCUR, zaposlenici društva CEMEX trebali bi odabratи svrhu br. 30. – Razonoda (briga o kupcima, radni obrok ili umrežavanje, događanja i darovi trećim osobama) i priložiti odgovarajuća odobrenja.

BSO će provjeriti da svi troškovi u okviru svrhe br. 30. – Razonoda sadrže odgovarajuće tražene podatke i priloge. U slučaju neusklađenosti, pokrenut će postupak i obavijestiti zaposlenika društva CEMEX koji je podnio izvješće o troškovima kao i njegovu neposredno nadređenu osobu te Odjel za praćenje usklađenosti.

Odjel za praćenje usklađenosti bit će obaviješten o aktivnostima za ispravak neusklađenosti.

Ako zaposlenik društva CEMEX ne ispravi nesukladnosti zbog kojih je pokrenut postupak u roku od 35 kalendarskih dana nakon primitka gotovinskog predujma i/ili uplate na kreditnu karticu, BSO će naložiti odjelu za obračun plaća da uplatu odbije od sljedeće plaće zaposlenika ili uvesti alternativnu kaznu ako se u toj zemlji ne može provesti odbitak od plaće.

Popratni dokazi za reviziju

- Svi izdatci u okviru svrhe br. 30. – Razonoda moraju se potkrijepiti odgovarajućim izvješćem o odobrenju. (BSO)
- Mjesečna matrica za praćenje pokrenutih slučajeva i njihovih statusa. (Odjel za praćenje usklađenosti)